



Facultade de Ciencias da Educación

Presentación da Facultade

A Facultade de Educación é a escola de escolas: unha institución pública ao servizo de todas as persoas interesadas na mellora continua da educación e dos servizos sociais. Trátase dun centro universitario que se asenta sobre a historia dos centros de formación de mestres/as, educadores/as sociais e traballadores/as sociais, pero tamén sobre a historia do ensino e dos servizos sociais.

É unha facultade, polo tanto, que tenta incorporar todos os medios técnicos posibles, pero sen renunciar a un pasado que se constrúe sobre o esforzo colectivo dos profesionais e da cidadanía.

Os cambios respecto ao presente son considerables. Pero hai algo que unha facultade de educación debe contribuír a que se manteña: o espírito solidario dos veciños/as e a percepción da escola como propia, como asunto da comunidade.

Agardo que as persoas que elixen esta facultade para realizar os seus estudos teñan esa mentalidade de pertenza a un grupo que constrúe o futuro colectivo da educación e dos servizos sociais.

A oferta educativa para o próximo curso 2013-2014 no Centro é:

Catro títulos de Grao:

- GRADO EN EDUCACIÓN INFANTIL
- GRADO EN EDUCACIÓN PRIMARIA
- GRADO EN EDUCACIÓN SOCIAL
- GRAO EN TRABALLO SOCIAL

Catro títulos de Máster:

- Master en Dificultades de Aprendizaxe e procesos cognitivos
- Master en Intervención Multidisciplinar na Diversidade en Contextos Educativos
- Master en Investigación Psicosocioeducativa con Adolescentes en Contextos Escolares
- Master en Profesorado de Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino dos Idiomas (especialidades de Orientación, Xeografía, Historia, Humanidades, Matemáticas e Tecnoloxía) Por outra banda, durante os últimos anos, a Facultade de Empresariais e Turismo, potenciou, de forma considerable a participación dos estudantes en programas de mobilidade.

Para obter máis información visita a nosa páxina web

<http://webs.uvigo.es/educacion-ou/web/index.php>

Equipo Decanal

O Equipo Decanal está composta polos seguintes membros:

Decana:

D.ª Mercedes Suárez Pazos

Vicedecanos/as:

D. Ramón Ángel Fernández Sobrino
D^a María del Mar García Señorán
D. Xosé Manuel Cid Fernández
D.^a María del Pino Díaz Pereira

Secretario:

D. Antonio González Fernández

Localización**LOCALIZACIÓN DA FACULDADE.****Dirección postal:**

Facultade de Ciencias da Educación

R/. Doctor Temes, s/n 32004 Ourense

A Facultade de Ciencias da Educación atópase no denominado Edificio Facultades ou Edificio de Ferro, contando ademais con outros espazos docentes situados nos pavillóns 1 e 2.

Directorio telefónico:

Conserxería: 988 387 101

Secretaría alumnado Graos : 988-387-168, 98- 387-194, 988-36-890

Secretaría alumnado Mestrados: 988 368 893

Decanato: 988-387-159

Correo electrónico:

Secretaría alumnado: secexbo@uvigo.es

Secretaría Decanato: sdexbo@uvigo.es

Grao en Educación Primaria

Materias**Curso 3**

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
O05G120V01501	Didáctica da lingua e literatura: Galego	1c	6
O05G120V01502	Didáctica das ciencias experimentais II	1c	6
O05G120V01503	Didáctica das ciencias sociais	1c	6
O05G120V01504	Innovación e investigación didáctica	1c	6
O05G120V01505	Lingua francesa e a súa didáctica	1c	6
O05G120V01506	Didáctica da lingua e literatura: Español	1c	6
O05G120V01507	Lingua inglesa e a súa didáctica	1c	6

O05G120V01601	Educación física e a súa didáctica na educación primaria	2c	6
O05G120V01602	Lingua e literatura: Galego	2c	6
O05G120V01603	Lingua e literatura: Español	2c	6
O05G120V01901	Educación ambiental para o desenvolvemento	2c	6
O05G120V01902	Educación artística	2c	6
O05G120V01903	Ética e deontoloxía profesional	2c	6
O05G120V01904	Idioma estranxeiro: Francés	2c	6
O05G120V01905	Lingua estranxeira a través das novas tecnoloxías: Francés	2c	6
O05G120V01906	Situacións de comunicación en lingua estranxeira: Francés	2c	6
O05G120V01907	Idioma estranxeiro: Inglés	2c	6
O05G120V01912	Lingua estranxeira a través das novas tecnoloxías: Inglés	2c	6
O05G120V01913	Situacións de comunicación en lingua estranxeira: Inglés	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Didáctica da lingua e literatura: Galego				
Materia	Didáctica da lingua e literatura: Galego			
Código	O05G120V01501			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a				
Profesorado				
Correo-e				
Web				
Descrición xeral	Esta materia proporcionará ao futuro docente coñecementos científicos necesarios para favorecer o desenvolvemento das habilidades lingüísticas do alumno de E. Primaria. Terá dominio para empregar técnicas didácticas adecuadas, capacidade para seleccionar recursos e estratexias de intervención didáctica, criterios para analizar os diversos materiais e referentes para avaliar o progreso nas diferentes habilidades comunicativas.			

Competencias de titulación	
Código	
A1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
A2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.
A3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
A4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
A8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
A10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas entre os estudantes
A11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Capacidade de organización e planificación
B3	Comunicación oral e escrita
B5	Coñecemento de informática
B6	Capacidade de xestión da información
B9	Traballo en equipo
B13	Razoamento crítico
B16	Adaptación a novas situacións
B17	Creatividade

Competencias de materia		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
1. Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación.	A1	B1
2. Coñecer o currículo escolar da lingua galega e literatura	A1	B1
3. Adquirir coñecementos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe da lingua galega como medio de comunicación.	A2	B1
	A10	B2
4. Saber aplicar estratexias didácticas para mellorar o proceso de desenvolvemento das habilidades lingüísticas de expresión e comprensión oral	A2	B1
	A3	B2
	A4	B3
	A8	B6
	A11	B9
		B13
		B16
		B17

5. Coñecer o proceso de aprendizaxe da linguaxe escrita e o seu ensino.	A2 A10 A11	B1 B2 B3 B5 B17
6. Desenvolver estratexias didácticas para a comprensión do texto escrito e promover a creatividade	A2 A3 A10 A11	B1 B2 B3 B5 B17
7. Coñecer textos de literatura popular e de literatura infantil galega e valorar o seu aproveitamento para a aprendizaxe lingüística e como medio de normalización da lingua.	A2 A3 A10 A11	B2 B3 B5 B13 B17
8. Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes.	A1 A2 A3 A10 A11	B2 B3 B5 B6

Contidos

Tema	
1.- COÑECEMENTOS PARA O DESENVOLVEMENTO DAS HABILIDADES COMUNICATIVAS.	1.-Coñecemento para o desenvolvemento das habilidades comunicativas. 1.1.Enfoque adoptado no Marco Europeo. 1.2.O uso da lingua. 1.3.As competencias. 1.4.Niveis de competencia.
2.-A LECTURA.	2.-A lectura. 2.1.A lectura. A lectura comprensiva. As idades lectoras. 2.2. A literatura de tradición oral.Fábulas.Explotación didáctica e materiais didácticos.
3.-EXPRESIÓN ESCRITA.	3.-A expresión escrita. 3.1.Obxectivos. Formas de expresión escrita.Proceso didáctico dla composición.Avaliación. 3.2.Escritura creativa.Actividades para a expresión escrita. Técnicas didácticas.Propostas de redacción. Talleres de escritura.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos de aula	15	25	40
Sesión maxistral	16	30	46
Presentacións/exposicións	20	41	61
Actividades introdutorias	1	0	1
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballos de aula	Os estudantes desenvolverán propostas didácticas e experiencias educativas baixo as directrices e supervisión dos profesores.Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas dos estudantes.
Sesión maxistral	Exposición por parte dos profesores dos contidos da materia, bases teóricas e /ou directrices dun traballo, actividade ou proposta educativa a desenvolver polos estudantes.
Presentacións/exposicións	Elaboración e exposición oral na aula de dous traballos prácticos sobre un tema ou contido do programa.
Actividades introdutorias	Esta sesión servirá para presentar a materia aos estudantes.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	Os estudantes disporán de atención personalizada tanto nas horas de tutoría como nas horas de traballo na aula.

Sesión maxistral	Os estudantes disporán de atención personalizada tanto nas horas de tutoría como nas horas de traballo na aula.
Presentacións/exposicións	Os estudantes disporán de atención personalizada tanto nas horas de tutoría como nas horas de traballo na aula.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación
Traballos de aula	Valorarase o interese e a participación, a aplicación didáctica e a creatividade.	10
Presentacións/exposicións	Valorarase a aplicación práctica dos contidos teóricos do temario, a planificación, a creatividade, a exposición oral.	40
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Probas sobre contidos da materia	50

Outros comentarios sobre a Avaliación

As competencias non adquiridas serán de novo avaliadas no mes de Xullo.

Aqueles estudantes que, por causa xustificada, non poidan asistir regularmente serán avaliados:

-Proba escrita: 50%

-Traballo escrito, sobre un tema ou parte dun tema: 50%

Data do exame: Consultar a web da facultade (<http://webs.uvigo.es/educacion-ou/>) no menú "Datos exames"

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía básica

CASSANY, D. e outros, Enseñar lengua, Barcelona, Graó, 1997.

MENDOZA FILLOLA, A. Didáctica de la Lengua y la Literatura para Primaria, Madrid, Pearson, 2000.

SILVA-VALDIVIA, B. Didáctica da lingua en situacións de contacto lingüístico, Santiago, ICE, 1994.

XUNTA DE GALICIA . Marco europeo común de referencia para as linguas: aprendizaxe, ensino, avaliación. Xunta de Galicia: Dirección Xeral de Política Lingüística, Centro Ramón Piñeiro e Consello de Europa,2005.

XUNTA DE GALICIA . Niveis de competencia en lingua galega: Descrición de habilidades e de contidos adaptados ao "Marco europeo común de referencia para as linguas".Xunta de Galicia: Secretaría Xeral de Política Lingüística e Centro Ramón Piñeiro, 2006.

Recomendacións

Outros comentarios

Recoméndase asistencia continua ás sesións de teoría e prácticas. A asistencia considérase fundamentalmente para o seguimento da materia por parte do alumnado e para a avaliación, por parte dos profesores, do grao de desenvolvemento das capacidades instrumentais e procedimentales.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Didáctica das ciencias experimentais II				
Materia	Didáctica das ciencias experimentais II			
Código	O05G120V01502			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Vidal López, Manuel Yebra Ferro, Miguel Ángel			
Profesorado	Vidal López, Manuel Yebra Ferro, Miguel Ángel			
Correo-e	yebrama@edu.xunta.es mvlopez@uvigo.es			
Web				
Descrición	Formación para ensinanza das ciencias experimentais en educación primaria centrada en bioloxía e xeoloxía xeral			

Competencias de titulación	
Código	
A1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
A2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.
A3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
A4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
A5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
A6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de tutoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
A7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
A8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
A9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
A10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovala entre os estudantes
A11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
A12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Capacidade de organización e planificación
B3	Comunicación oral e escrita
B5	Coñecemento de informática
B6	Capacidade de xestión da información
B7	Resolución de problemas
B8	Toma de decisións
B11	Habilidades nas relacións interpersoais
B12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
B13	Razoamento crítico
B14	Compromiso ético
B15	Aprendizaxe autónoma
B16	Adaptación a novas situacións
B17	Creatividade

B19 Coñecemento doutras culturas e costumes

B21 Motivación pola calidade

B22 Sensibilidade por temas ambientais

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
1. Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos.	A1	B1 B6 B13 B16
2. Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.	A1 A2 A4 A6 A8 A12	B1 B2 B7 B8 B11 B13 B15 B16 B17 B21
3. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar.	A1 A8 A12	B3 B15 B17 B21
4. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa. Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual.	A1 A4 A5 A6 A7 A8 A10 A11 A12	
5. Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sostible.	A8 A9	B14 B22
6. Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente.	A1 A6 A8 A10 A12	
7. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativo e promovelos entre os estudantes.	A1 A2 A8 A10 A11	B5 B16
8. Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación.	A11	B5 B16
9. Comprender os principios básicos e as leis fundamentais das ciencias experimentais relacionados coa Bioloxía e Xeoloxía.	A1	B1 B2 B3 B7 B13 B14 B15 B21
10. Coñecer o currículo escolar das ciencias experimentais relacionado coa Bioloxía e Xeoloxía. A valorar a hixiene e a saúde, aceptar e aprender a coidar o propio corpo e dos outros, respectar as diferenzas e a coñecer e valorar a flora e fauna.	A1	B1 B2
11. Expor e resolver problemas asociados coas ciencias á vida cotiá	A1 A8 A10	B1 B2 B7 B13 B14 B15 B21

12. Valorar as ciencias como un feito cultural. Recoñecer a mutua influencia entre ciencia, sociedade e desenvolvemento tecnolóxico, así como as condutas cidadás pertinentes, para procurar un futuro sostible.	A1 A3 A7	B1 B2 B12 B13 B14 B15 B19
13. Contribuír a desenvolver nos alumnos e alumnas de Primaria as capacidades de coñecer e valorar a súa contorna natural, así como as súas posibilidades de acción e coidado.	A9	B21 B22

Contidos

Tema

1. Introducción: A didáctica da Bioloxía e a Xeoloxía para a Educación Primaria *
2. O currículo oficial de Bioloxía e Xeoloxía para a Educación Primaria *
3. As metodoloxías para a ensinanza da Bioloxía e a Xeoloxía para a Educación Primaria *
4. Os recursos para a ensinanza da Bioloxía e a Xeoloxía para a Educación Primaria *
5. A avaliación para a ensinanza da Bioloxía e a Xeoloxía para a Educación Primaria *

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Titoría en grupo	7	15	22
Traballos tutelados	0	40	40
Prácticas de laboratorio	23	25	48
Traballos de aula	22	18	40

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Titoría en grupo	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Traballos tutelados	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/s estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense en espazos especiais con equipamento especializado (laboratorios científico-técnicos, de idiomas, etc).
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvementos con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	Asesoramento individual ou en grupo na aula, e nas sesións de titoría.
Titoría en grupo	Asesoramento individual ou en grupo na aula, e nas sesións de titoría.
Traballos tutelados	Asesoramento individual ou en grupo na aula, e nas sesións de titoría.
Prácticas de laboratorio	Asesoramento individual ou en grupo na aula, e nas sesións de titoría.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Titoría en grupo	Traballos e proxectos O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo, de forma oral ou escrita Cartafol/dossier Documento elaborado polo estudante que recompila información sobre as experiencias, proxectos, tarefas e traballos realizados durante o proceso de formación.	20

Traballos tutelados	Traballos e proxectos O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo, de forma oral ou escrita - Cartafol/dossier Documento elaborado polo estudante que recompila información sobre as experiencias, proxectos, tarefas e traballos realizados durante o proceso de formación.	30
Prácticas de laboratorio	Informes/memorias de prácticas Elaboración dun documento por parte do alumno no que se reflicten as características do traballo levado a cabo. Os alumnos deben describir as tarefas e procedementos desenvolvidos, mostrar os resultados obtidos ou observacións realizadas, así como a análise e tratamento de datos.	30
Traballos de aula	1.-Probas de tipo test Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades. 2.-Probas de resposta curta Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas directas sobre un aspecto concreto. Os alumnos deben responder de maneira directa e breve en base aos coñecementos que teñen sobre a materia. Cartafol/dossier Documento elaborado polo estudante que recompila información sobre as experiencias, proxectos, tarefas e traballos realizados durante o proceso de formación.	20

Outros comentarios sobre a Avaliación

Poderán recuperar as competencias non adquiridas na convocatoria de final de cuatrimestre ou na correspondente ao mes de xullo, manténdoseles a nota das probas/actividades xa superadas. Os estudantes que non poidan asistir a clase contarán con actividades e probas alternativas.

Data do exame: Consultar a web da facultade (<http://webs.uvigo.es/educacion-ou/>) no menú "Datos exames".

Bibliografía. Fontes de información

MEC (1989). Ejemplificaciones del Diseño Curricular Base. Infantil y Primaria. MEC, Madrid.

Xunta de Galicia (2007). Decreto 130/2007, do 28 de xuño, polo que se establece o currículo da Educación Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.

Recomendacións

Outros comentarios

As estratexias de ensino deberán adaptarse as circunstancias que se vaian producindo o longo do curso.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Didáctica das ciencias sociais				
Materia	Didáctica das ciencias sociais			
Código	005G120V01503			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Constenla Vega, Xose			
Profesorado	Constenla Vega, Xose			
Correo-e	xose.constenla@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia consiste en ensinar aos futuros Mestres a introducir aos nenos no coñecemento das distintas Ciencias Sociais que compoñen os contidos do *DCB para a Educación Primaria, así como a recoñecer as dificultades de aprendizaxe dos distintos conceptos e nocións relacionadas coas Ciencias Sociais.			

Competencias de titulación	
Código	
A1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
A2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.
A4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
A5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
A6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
A7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
A8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
A9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
A11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
A12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Capacidade de organización e planificación
B3	Comunicación oral e escrita
B5	Coñecemento de informática
B6	Capacidade de xestión da información
B7	Resolución de problemas
B8	Toma de decisións
B9	Traballo en equipo
B11	Habilidades nas relacións interpersoais
B12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
B13	Razoamento crítico
B14	Compromiso ético
B15	Aprendizaxe autónoma
B16	Adaptación a novas situacións
B17	Creatividade
B19	Coñecemento doutras culturas e costumes
B20	Iniciativa e espírito emprendedor
B22	Sensibilidade por temas ambientais

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Comprender os principios básicos das Ciencias Sociais	A1 A2 A8	B1 B3 B9 B12 B13 B14 B15 B19
Coñecer o currículo escolar das Ciencias Sociais	A1 A2 A4	B1 B2 B3 B6 B12 B13 B14 B15 B19 B22
Integrar o estudo histórico e xeográfico desde unha orientación instructiva e cultural	A1 A4 A5 A11	B1 B2 B3 B5 B6 B12 B13 B14 B15 B19 B22
Fomentar a educación democrática da cidadanía e a práctica do pensamento social crítico	A4 A5 A7	B1 B2 B3 B8 B11 B12 B13 B14 B16 B19
Valorar a relevancia das institucións públicas e privadas para a convivencia pacífica entre os pobos	A4 A5 A7 A9	B1 B2 B3 B11 B12 B13 B14 B16 B19
Coñecer o feito relixioso ao longo da historia e a súa relación coa cultura	A1 A5	B1 B2 B3 B12 B14 B16 B19

Desenvolver e avaliar contidos do currículo mediante recursos didácticos apropiados e promover as competencias correspondentes nos estudantes	A1	B1
	A2	B2
	A4	B3
	A6	B5
	A7	B6
	A11	B7
	A12	B9
		B11
		B13
		B15
		B17
		B20

Contidos	
Tema	
1. BLOQUE 1. A construción dos conceptos e nocións para o coñecemento das Ciencias Sociais	Desenvolvemento e evolución das nocións espaciais. Desenvolvemento das nocións temporais. Construcción das nocións políticas. Construcción das ideas económicas. Tratamiento didáctico da obra de arte
2. BLOQUE 2. Epistemoloxía e contido do área de Ciencias Sociais	Introdución ás Ciencias Sociais. Concepto e trazos que as caracterizan. Cales son as Ciencias Sociais: definicións específicas. As Ciencias Sociais na Escola: contidos
3. BLOQUE 3. Desenvolvemento de experiencias educativas e materiais didácticos da área	Elementos para a programación didáctica nas Ciencias Sociais. Actividades para a Didáctica das Ciencias Sociais. Elaboración e defensa dunha Unidade Didáctica en Coñecemento do Medio

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Traballos de aula	11	19	30
Traballos tutelados	11	34	45
Titoría en grupo	3	3	6
Presentacións/exposicións	1	4	5
Sesión maxistral	20	25	45
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	4	10	14
Outras	3	2	5
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Traballos de aula	Comentario de textos, debates guiados
Traballos tutelados	Elaboración en grupo dunha Unidade Didáctica do área de Coñecemento do Medio
Titoría en grupo	Resolución de dúbidas e problemas e orientación sobre os conceptos, traballos de aula e traballos tutelados
Presentacións/exposicións	Presentación, defensa e debate por parte do grupo da Unidade Didáctica elixida
Sesión maxistral	Exposición dos contidos da materia con apoio de material audiovisual e exemplos prácticos

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Resolución de dúbidas e problemas que poidan ir xurdindo ao realizar os traballos propostos, así como realizar un seguimento máis personalizado das actividades de aprendizaxe. Orientación sobre a presentación dos resultados do traballo.
Titoría en grupo	Resolución de dúbidas e problemas que poidan ir xurdindo ao realizar os traballos propostos, así como realizar un seguimento máis personalizado das actividades de aprendizaxe. Orientación sobre a presentación dos resultados do traballo.
Presentacións/exposicións	Resolución de dúbidas e problemas que poidan ir xurdindo ao realizar os traballos propostos, así como realizar un seguimento máis personalizado das actividades de aprendizaxe. Orientación sobre a presentación dos resultados do traballo.

Avaliación		
	Descrición	Cualificación

	Comentarios de texto, participación en debates, propostas, elaboración doutras ferramentas.	
Traballos tutelados	Realización en grupo da Unidade Didáctica seleccionada	10
Presentacións/exposicións	Presentación e defensa da Unidade Didáctica Seleccionada	10
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Dúas probas teóricas sobre os conceptos básicos e contidos do temario	50
Outras	Asistencia e participación activa nas actividades da aula	5

Outros comentarios sobre a Avaliación

As probas teóricas, os traballos de aula, tutelados e demais actividades serán liberatorias. No exame final (oficial) se farán as partes que queden pendentes, no seu caso. En caso de non asistir e non realizar as actividades, ou de non facer as probas correspondentes, faranse no exame final (oficial) ou nas convocatorias extraordinarias

Data de exame: Consultar a web da facultade (<http://webs.uvigo.es/educacion-ou/>) no menú "datas exames".

Bibliografía. Fontes de información

- TREPAT, C. y COMES, P. (2000): *El tiempo y el espacio en la Didáctica de las Ciencias Sociales*. Barcelona, Graò.
- DOMÍNGUEZ GARRIDO, M.C. (2004): *Didáctica de las Ciencias Sociales*. Madrid, Pearson Educación.
- GARCÍA RUIZ, A.L. (2003): *El conocimiento del medio y su enseñanza práctica en la Educación Primaria*. Granada, Natívola.

XEOGRAFIA

Antonio Luis GARCIA y José Antonio JJIMENEZ (2006): Los Principios científico-didácticos (PCD): nuevo modelo para la enseñanza de la geografía y de la historia : (fundamentos teóricos). Granada, Universidad de Granada.

Raquel Gurevich (2005): Sociedades y territorios en tiempos contemporáneos : una introducción a la enseñanza de la geografía. Buenos Aires, Fondo de CulturaPublicación Buenos Aires : Fondo de Cultura Económica, 2005

José ORTEGA. (2000): Los horizontes de la Geografía. Barcelona, Ariel.

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Xeografía/O05G120V01305

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Historia: Historia do presente/O05G120V01203

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Socioloxía: Sociedade, cultura e pensamento/O05G120V01104

Outros comentarios

1. O ensino a desenvolver terá un carácter basicamente aplicado e favorecerá á actitude participativa como corresponde a unha aprendizaxe que se quere operativa nas futuras actividades profesorais dos alumnos e alumnas do grao.
2. A interactividade será unha das esixencias fundamentais na planificación e desenvolvemento das actividades tanto as lectivas como as prácticas e aplicadas.
3. O espacio das mesmas poderá ser o da aula ou calquera outro que facilite a integración do alumnado na experiencia.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Innovación e investigación didáctica				
Materia	Innovación e investigación didáctica			
Código	O05G120V01504			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinador/a	Cid Sabucedo, Alfonso			
Profesorado	Cid Sabucedo, Alfonso			
Correo-e	acid@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Os continuos cambios sociais que experimenta a nosa sociedade reflíctense nos comportamentos dos cidadáns e nas dinámicas dos centros e institucións educativas, cuxo microsistema absorbe a diversidade e complexidade do macrosistema social. O Profesorado, os centros e institucións educativas enfróntanse no momento actual ao reto de ofrecer resposta á ampla demanda educativa da sociedade contemporánea. Ante estes retos, o profesorado necesita e demanda recursos, formación e estratexias que lles permitan atopar respostas útiles, realistas e eficaces para adaptarse e adaptar a educación aos novos requirimentos sociais. Entre estes recursos e estratexias atópanse a INNOVACIÓN e a INVESTIGACIÓN DIDÁCTICA. Nela trátase fundamentalmente de como acometer no centro e aula proxectos de innovación e investigación didáctica.			

Competencias de titulación	
Código	
A1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
A2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.
A3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
A4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
A5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuír á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
A6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de titoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
A7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
A8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
A9	Valorar a responsabilidade individual e colectiva na consecución dun futuro sustentable
A10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas entre os estudantes
A11	Coñecer e aplicar nas aulas as tecnoloxías da información e da comunicación. Discernir selectivamente a información audiovisual que contribúa ás aprendizaxes, á formación cívica e á riqueza cultural
A12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación primaria e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Capacidade de organización e planificación
B3	Comunicación oral e escrita
B6	Capacidade de xestión da información
B7	Resolución de problemas
B8	Toma de decisións
B9	Traballo en equipo
B11	Habilidades nas relacións interpersoais
B13	Razoamento crítico
B14	Compromiso ético

B15	Aprendizaxe autónoma
B17	Creatividade
B18	Lideranza
B20	Iniciativa e espírito emprendedor
B21	Motivación pola calidade

Competencias de materia		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Capacitarse para analizar e cuestionar as concepcións educativas emanadas da investigación así como as propostas curriculares da Administración educativa.		B1 B2 B3
Promover a calidade dos contextos (aula e centro) nos que se desenvolve o proceso educativo, de modo que garanta o benestar dos alumnos.	A1 A2 A10 A11	B1 B2 B6 B8 B9 B14 B15 B18 B21
Participar en proxectos de investigación relacionados co ensino e a aprendizaxe, introducindo propostas de innovación encamiñadas á mellora da calidade educativa.	A1 A2 A7	B1 B2 B3 B7 B8 B9 B14 B15 B18 B21
Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación.	A1 A2 A4 A6 A7 A9	
Comprender a complexidade, relevancia e necesidade da avaliación como un elemento regulador e promotor da mellora do ensino, da aprendizaxe e da súa propia formación.	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12	B1 B2 B8 B9 B13 B14 B18
Desenvolver a capacidade de análise e síntese e potenciar unha actitude crítica e reflexiva ante distintos enfoques e criterios que poidan seleccionar e/ou aplicar na súa futura práctica profesional.	A1 A2 A4	B1 B2 B7 B9 B11 B14 B18
Desenvolver habilidades de relación interpersoal. Expór e argumentar de forma asertiva e desenvolver a capacidade de relación, comunicación e traballo en equipo, potenciando valores de cooperación e responsabilidade.	A1 A2 A3 A4 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12	B1 B2 B8 B9 B11

Asumir a autorreflexión e autoevaluación como unha necesidade profesional e considerar a reciclaxe constante como un mecanismo imprescindible para mellorar na súa práctica profesional	A10 A12	B1 B2 B7 B8 B9 B15
oñecer e tomar conciencia da complexidade de características e factores que inflúen no desenvolvemento cognitivo, psicomotor, afectivo, de linguaxe e autonomía persoal no neno 0 -6 e a necesidade de telos en conta no noso labor docente	A1 A4 A5 A6 A7 A8 A10	B1 B2 B6 B7 B9
Ser capaces de utilizar a observación sistemática como principal instrumento de avaliación global, formativa e continua das capacidade dos alumnos e elaborar e aplicar diferentes instrumentos de observación e avaliación para nenos de 0 a 12 anos	A1 A2 A4 A6 A7	B1 B2 B13 B14 B17 B18
Comprender a importancia do traballo colaborativo entre pais, alumnos e equipo educativo e crear e manter ao efecto lazos de comunicación cooperación e colaboración coas familias a través de diferentes estratexias para incidir mais eficazmente no proceso educativo do centro e a acción educativa referida ao grupo de alumnos.	A1 A2 A4 A6	B1 B9 B18
Promover a aprendizaxe autónoma dos alumnos, a curiosidade e o gusto por profundar no saber e a satisfacción do traballo realizado como medio de realización e perfeccionamento que contribúe ao propio equilibrio emocional.	A1 A2 A5 A6 A7 A8	B1 B15 B20

Contidos

Tema

BLOQUE I: INNOVACIÓN EDUCATIVA	Tema 1.- MARCO TEORICO DA INNOVACIÓN EDUCATIVA (A INNOVACION COMO CAMBIO E FACTOR DE CALIDADE) 1.1.- A innovación educativa na docencia 1.2.- Innovación educativa: aproximación terminolóxica e conceptual 1.2.1.- A innovación educativa hoxe 1.2.2.- Tipoloxías das innovacións educativas 1.3.- O profesorado innovador Tema 2.- A INNOVACION NO CENTRO E NA AULA (DESEÑO, ESTRATEXIAS e AVALIACIÓN) 2.1.- Deseño de proxectos innovadores 2.2.- Desenvolvemento de proxectos innovadores 2.3.- Avaliación de proxectos innovadores
BLOQUE II: INVESTIGACION EDUCATIVA	Tema 3.- CARACTERÍSTICAS, OBXECTIVOS E LIMITACIÓNS DA INVESTIGACIÓN NA AULA 3.1.- Necesidade de investigar en Educación (centros e aulas) 3.2.- Que se pode investigar en Educación e en que consiste a investigación educativa Tema 4.- DESENVOLVEMENTO DAS FASES DO PROCESO MARCO XERAL DA INVESTIGACIÓN CIENTÍFICA EN CENTROS E AULAS (FONTES, TECNICAS, INFORME e TOMA DE DECISIÓNS) 4.1.- Formulación da investigación 4.2.- Deseño e planificación da investigación 4.3.- Execución do deseño de investigación 4.4.- Interpretación e reflexión 4.5.- Redacción e difusión do informe de investigación

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	14	42	56
Titoría en grupo	12	8	20
Seminarios	10	20	30
Metodoloxías integradas	12	24	36
Actividades introdutorias	2	2	4
Probas de resposta curta	2	2	4

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	A través desta metodoloxía farase a presentación dos temas lxicamente estruturados coa finalidade de facilitar información organizada seguindo criterios axeitados á finalidade dos mesmos. Consistirá na exposición verbal por parte do profesor dos contidos da Innovación e Investigación Didáctica. Asimismo, esta metodoloxía es propicia para la participación de los estudiantes a través de la formulación/contestación de preguntas, exposición de puntos de vista, etc. COMPUTA EN LA EVALUACIÓN CONTINUA.
Titoría en grupo	A través delas o profesor facilitará e orientará os estudantes no seu proceso formativo, podendo ser obxecto de atención calquera das facetas ou dimensións que inciden no mesmo (aspectos académicos, actitudinais, persoais, sociais...) Asimismo, esta metodoloxía es propicia para la participación de los estudiantes a través de la formulación/contestación de preguntas, exposición de puntos de vista, etc. COMPUTA EN LA EVALUACIÓN CONTINUA.
Seminarios	A través dos seminarios abordaranse temas específicos, que permitan profundar os contidos da materia. É dicir, utilízanse como complementos de clases teóricas. COMPUTAN NA AVALIACIÓN CONTINUA
Metodoloxías integradas	Realización por parte dos estudantes, de forma individual ou en grupo, dun *poyecto de innovación e outro de investigación , un por *bimestre, mediante a planificación, deseño e realización dunha serie de actividades. COMPUTA NA AVALIACIÓN CONTINUA
Actividades introdutorias	Esta actividades servirán para presentarlle aos estudantes a materia: competencias, contidos, planificación, metodoloxía, atención personalizada, avaliación e bibliografía.

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Titoría en grupo	Durante a realización das metodoloxías de titoría, estudo de casos e realización de proxectos (innovación e investigación), o mesmo que durante a realización dos traballos; e decir, durante o tempo que se realizaan estas actividades prestarase atención axeitada aos estudantes co obxecto de atender e resolver as súas dúbidas referidas a materia de INNOVACION E INVESTIGACION DIDACTICA
------------------	---

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Como actividade avaliadora ten por obxecto avaliar as actividades e tarefas realizadas durante a súa execución. Para iso terase en conta a: - Implicación nas actividades individuais e grupais: 10% - Cantidade e calidade das aportacións: 10%	25 hasta un 25
Titoría en grupo	Durante a realización das tutorías en grupo aténdese ao estudante na súa aprendizaxe segundo os seus perfís diferenciados e individualizados. No seu desenvolvemento realizarase unha avaliación continua e formativa tendo en conta a cantidade dos traballos realizados ao longo das sesións eempregando os procedementos de: Observación (rexistros, listas de control, rúbricas, etc.)	15 hasta un 15
Seminarios	Na avaliación desta actividade terase en conta os traballos con documentos (tanto sobre innovación como sobre investigación) referidos, fundamentalmente, á identificación dos sinais de identidade, á identificación das fases/partes dun proxecto, procuras bibliográficas, procura e selección de información, de documentación, formulacións metodolóxico, recollida e análises de datos, conclusións, propostas de mellora, redacción do informe, deseño da presentación, presentación e defensa.	20 hasta un 20
Metodoloxías integradas	Na avaliación dos proxectos de innovación e investigación terase en conta os seguintes criterios: 1º.- Aspectos formais (15%) 2º.- Calidade do traballo (70%) 3º.- Exposición oral e resposta ás preguntas expostas (15%)	20 ata un 20
Probas de resposta curta	A través destas probas preténdese constatar a precisión conceptual e terminoloxica dos aspectos relativos a INNOVACION E INVESTIGACIÓN DIDÁCTICA: Neste tipo de exames cada pregunta curta ten unha puntuación individual, a ssuma destas preguntas reflicte a puntuación do exame. Para aprobar a MATERIA é necesario obter, polo menos o 70% da devandita puntuación	20

Outros comentarios sobre a Avaliación

A nota final da materia ten dous compoñentes:

1º.- A puntuación obtida polo traballo realizado durante o curso (AVALIACIÓN CONTINUA)

2º.- A cualificación obtida na PROBA DE RESPONSA CURTA (exame)

Aínda que para superar a materia a nota do exame ten que ser, como mínimo, un 60% do valor da mesma.

En caso de non superar a materia na primeira convocatoria, a nota *obtida na AVALIACIÓN CONTINUA manterase para a segunda convocatoria.

De non ter superada a materia, as competencias non adquiridas serán avaliadas novamente na convocatoria de xullo.

Segundo a normativa vixente, con independencia da súa asistencia ou non ás clases o alumnado gozará de condicións equivalentes de avaliación.

Data do exame: Consultar a web da facultade (<http://webs.uvigo.es/educacion-ou>) no menú "Datos exames"

Bibliografía. Fontes de información

Bertaux, D. (2005): Los relatos de vida. Perspectiva etnosociológica. Barcelona: Bellaterra.

Bolívar, A., Domingo, J. Fernández-Cruz, M. (2002). La investigación biográfico-narrativa en educación. La Muralla. Madrid.

Casanova, J. y Pavón, F.: «Nuevas herramientas para el procesamiento de datos cualitativo». Disponible en: http://www.uhu.es/agora/version01/digital/numeros/numeros_ppal.htm Universidad de Huelva.

Corbetta, P. (2007): Metodología y técnicas de investigación social. Madrid Mac-Graw Hill

Díaz de Rada, Vidal (2005). Manual de trabajo de campo en la encuesta. Madrid: CIS.

Flick, U. (2004). Introducción a la investigación cualitativa. Morata. Madrid.

Gairín, J. Gómez, J. A. y Pérez, R. (2009). Innovación de la educación y de la docencia. Madrid: Ramón Areces.

Imbernón, F. (2002). La investigación educativa como herramienta de formación del profesor: reflexión y experiencias de investigación educativa. Barcelona: Graó.

Jakku-Shivonene, Ritva ; Niemi, Hannele (Ed.) (2011). Aprender de Finlandia. La apuesta por un profesorado investigador. Madrid. MEC

Libedinsky, M. (2001), La innovación en la enseñanza. Diseño y documentación de experiencias en el aula. Buenos Aires: Paidós.

McMillan, J.H. y Shumacher, S. (2007). Investigación Educativa. Pearson Educación. Madrid

Muñoz Justicia, J. (2005): Análisis cualitativo de datos textuales con ATLAS/ti. Disponible en: <http://antalya.uab.es/jmunoz/cuali/Atlas5.pdf> http://www.atlasti.com/productintro_es.htm

Murillo, F.J. y Muñoz-Repiso, M. (Coords.) (2002). *La mejora de la escuela: un cambio de mirada*. Barcelona: Octaedro.

Rosales López, C. (2009) *Didáctica: Innovación en la Enseñanza*. Santiago de Compostela: Andavira Editora.

Sevillano García, M.L (2004) *Estrategias innovadoras para una enseñanza de calidad*. Madrid: Pearson.

Stoll, L. y Fink, D. (1999) *Para cambiar nuestras escuelas. Reunir eficacia y mejora*. Barcelona: Octaedro

Tójar, J. C. (2006). Investigación cualitativa: comprender y actuar. La Muralla. Madrid.

Torre, S. de la (1998) *Cómo innovar en los centros educativos: estudio de casos*. Madrid: Escuela Española

Villar Angulo, L.M. y otros (2009) *Creación de la excelencia en la Educación Secundaria*. Madrid: Pearson.

Nota:

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Lingua francesa e a súa didáctica				
Materia	Lingua francesa e a súa didáctica			
Código	005G120V01505			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Francés			
Departamento	Didácticas especiais			
Coordinador/a	Franco Paz, María Victoria			
Profesorado	Franco Paz, María Victoria			
Correo-e	vfrances@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Tendo en conta o carácter lingüístico e didáctico desta materia preténdese reforzar o nivel de competencia comunicativa na lingua estranxeira e igualmente é un obxectivo fundamental o ofrecer ao alumnado unha visión metodolóxica sobre o ensino da lingua estranxeira nas aulas de Primaria.			

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos ao redor dos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos
A2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.
A3	Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e plurilingües. Fomentar a lectura e o comentario crítico de textos dos diversos dominios científicos e culturais contidos no currículo escolar
A5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuir á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
A6	Coñecer a organización dos colexios de educación primaria e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Desempeñar as funcións de tutoría e de orientación cos estudantes e as súas familias, atendendo as singulares necesidades educativas dos estudantes. Asumir que o exercicio da función docente ha de ir perfeccionándose e adaptándose aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
A8	Manter unha relación crítica e autónoma respecto dos saberes, os valores e as institucións sociais públicas e privadas
A10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas entre os estudantes
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Capacidade de organización e planificación
B3	Comunicación oral e escrita
B4	Coñecemento de lingua estranxeira
B7	Resolución de problemas
B9	Traballo en equipo
B11	Habilidades nas relacións interpersoais
B12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
B13	Razoamento crítico
B15	Aprendizaxe autónoma
B16	Adaptación a novas situacións
B17	Creatividade
B19	Coñecemento doutras culturas e costumes
B20	Iniciativa e espírito emprendedor
B21	Motivación pola calidade

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
1. Comprender as ideas principais do discurso falado cando este é claro e normal e trátanse asuntos cotiáns dos ámbitos persoal, público, profesional e educacional (Marco Común, Cadro 5).	A5	B3 B4
2. Comprender a idea principal de películas e de programas de radio ou televisión que tratan temas actuais ou de interese persoal ou profesional, cando a articulación é relativamente lenta e clara.	A5	B3 B4
3. Comprender textos escritos redactados nunha lingua de uso habitual e cotián ou relacionado co traballo.	A8	B3 B4

4. Comprender a descrición de acontecementos, sentimentos e desexos en cartas persoais.		B3 B4
5. Saber desenvolverse en case todas as situacións que se lle presentan cando viaxa onde se fala esa lingua.	A5	B3 B4 B12 B16 B19
6. Poder participar espontaneamente nunha conversación que trate temas cotiáns de interese persoal ou que sexan pertinentes para a vida diaria (por exemplo familia, afeccións, traballo, viaxes e acontecementos actuais).		B3 B4
7. Poder abordar oralmente en inglés/francés, con fluidez e seguridade, temas de interese para alumnos de educación primaria. Saber enlazar frases de forma sinxela co fin de describir experiencias e feitos, así como os seus soños, esperanzas e ambicións.		B3 B4
8. Poder explicar e xustificar brevemente as súas opinións e proxectos.	A8	B1 B3 B4 B11 B13
9. Saber narrar unha historia ou relato, a trama dun libro ou película, e poder describir as súas reaccións.		B3 B4 B17
10. Ser capaz de escribir textos sinxelos e ben enlazados sobre temas que lle son coñecidos ou de interese persoal. Poder escribir cartas persoais que describan experiencias e impresións.		B3 B4
11. Coñecer as áreas curriculares da Educación Primaria, a relación interdisciplinar entre elas, os criterios de avaliación e o corpo de coñecementos didácticos en torno aos procedementos de ensino e aprendizaxe respectivos.	A1 A6	B2 B9 B21
12. Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.	A2	B1 B2
13. Fomentar a convivencia no aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuír á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes.	A5	B2 B7 B11
14. Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promoverlo entre os estudantes.	A2 A10	B2 B9 B11 B15 B20
15. Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e da comunicación.	A3 A8	B1 B3 B4
16. Manexar os conceptos básicos do ensino comunicativa dunha lingua estranxeira, incluíndo as funcións lingüísticas, e as competencias e estratexias comunicativas.	A2	B3
17. Diferenciar entre competencias lingüísticas, socioculturais, e pragmáticas (Marco Común, Capítulo 5, Seccións 5.2.1, 5.2.2 e 5.2.3).		B1 B13
18. Coñecer o proceso de aprendizaxe da linguaxe escrita e o seu ensino.	A2	B1 B3 B4
19. Coñecer o currículo escolar da lingua estranxeira.	A1	
20. Saber desenvolver un programa de ensino e aprendizaxe comunicativos da lingua estranxeira.	A2	B1 B2 B3 B4
21. Ser capaz de preparar e impartir unha unidade didáctica.	A2	B1 B2 B3 B4 B9
22. Ser capaz de presentar novos elementos funcionais, gramaticais e léxicos.	A2	B1 B2 B3 B4
23. Saber facilitar a práctica oral na aula mediante actividades comunicativas en parellas e grupos.	A2	B1 B2 B3 B4 B9

24. Saber crear oportunidades para a produción libre e comunicativa mediante xogos, actividades lúdicas e creativas.	A2	B1 B2 B3 B4 B9 B17
25. Saber como fomentar a lectura e animar a escribir.	A2 A10	B2 B3 B4
26. Comprender distintas formas de avaliación e de auto-avaliación e saber levar a avaliación a cabo.	A2	B1 B2 B3 B4

Contidos

Tema

L1 □ Presentación.	I. Presentación de si mesmo e dos demais. II. Experiencias persoais da aprendizaxe da lingua estranxeira. III. Identificación de oportunidades na contorna para fomentar a propia aprendizaxe e diagnóstico de necesidades e obxectivos.
L2 - Descrición física e da personalidade.	I. Características físicas, afectivas e persoais. II. Describirse a si mesmo e os demais en termos da aparencia e do carácter. III. Expresar o acordo e o desacordo.
L3 - A contorna no que vivimos.	I. Discusión dos distintos tipos de vivenda en países estranxeiros e comparación con Galicia. II. Descrición das vivendas dos estudantes, comprensión de anuncios de pisos e vivendas en aluguer. III. Vídeos turísticos dando a coñecer Ourense.
L4 □ Os animais.	I. Os animais da granxa, partes do corpo. II. Os animais do bosque. III. Os animais salvaxes.
D1 - Ensino comunicativo da lingua estranxeira.	I. Funcións lingüísticas. II. Competencias e estratexias comunicativas.
D2 □ Metodoloxía 1: Presentación e práctica.	I. Presentación de novos elementos funcionais, gramaticais e léxicos na aula de lingua estranxeira. II. Práctica oral mediante actividades comunicativas en parellas e grupos.
D3 - Metodoloxía 2: Produción, creatividade e xogo.	I. Os xogos: dimensión lúdica da aprendizaxe. II. Cancións tradicionais francófonas. III. O contacontos na aula de lingua estranxeira. IV. Uso de internet para a aprendizaxe autónoma.
D4 - A unidade didáctica.	I. Obxectivos II. Competencias lingüísticas, socioculturais, discursivas e estratéxicas. III. A avaliación. IV. A utilización do PEL (Portfolio europeo das linguas) como ferramenta de avaliación.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	1	0	1
Sesión maxistral	10	25	35
Traballos de aula	12	28	40
Prácticas autónomas a través de TIC	10	20	30
Presentacións/exposicións	20	22	42
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a asignatura.
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.

Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.
Prácticas autónomas a través de TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvólvense a través das TIC de xeito autónomo.
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de xeito individual ou en grupo.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Os estudantes dispoñerán de atención personalizada tanto nas horas de tutoría como nas horas de traballo na aula.
Traballos de aula	Os estudantes dispoñerán de atención personalizada tanto nas horas de tutoría como nas horas de traballo na aula.
Prácticas autónomas a través de TIC	Os estudantes dispoñerán de atención personalizada tanto nas horas de tutoría como nas horas de traballo na aula.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.	20
Presentacións/exposicións	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto...Pódese levar a cabo de xeito individual ou en grupo.	40
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Probas para a avaliación que inclúen actividades, problemas ou exercicios prácticos a resolver. Os alumnos deben dar resposta á actividade suscitada, aplicando os coñecementos teóricos e prácticos da asignatura.	40

Outros comentarios sobre a Avaliación

Aqueles estudantes que, por causa xustificada, NON poidan ASISTIR regularmente deberán presentarse a unha proba escrita e a unha proba oral en francés. Estas probas versarán sobre os contidos da materia e cada unha delas puntuará o 50% da nota final.

Na convocatoria de xullo, unicamente avaliaranse as competencias ou actividades non superadas na convocatoria correspondente ao seu cuadrimestre.

Data do axame: Consultar a web da facultade (http://webs.uvigo.es/educación-*ou/) no menú "Datos Exames".

Bibliografía. Fontes de información

